

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

»OBRRTNI VESTNIK«

Izda se tedensko in sicer vsako soboto ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo »Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani«, »Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru« in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni so na navedbo vira.
Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 17. maja 1930.

Štev. 20.

Obrtništvo in načrt obrtnega zakona.

V 17. številki »Obrtnega Vestnika« smo priobčili resolucijo, ki jo je sprejelo po načrtu obrtnega zakona naše obrtništvo na zboru delegatov obrtnih zadrug dravske banovine dne 23. aprila v Ljubljani. Slovensko obrtništvo je načrt zakona v glavnem sprejelo kot dober, predlagalo pa je izpremembe glede nekaterih važnejših vprašanj. To stališče je zavzela naša obrtniška delegacija tudi na zborovanju obrtniških zvez v Beogradu 26. in 28. aprila t. l. ter pristala na podpis resolucije, ki se je izročila ministru trgovine in industrije samo pod pogojem, da se sprejmejo v spomenico v celoti tudi vse zahteve slovenskih obrtnikov. Kljub obljubi se pa to ni zgodilo. Zato je načelnik delegacije g. Josip Rebek podal ministru za trgovino in industrijo gospodu dr. Juraju Demetroviču pismo izjavo, ki se glasi:

V razgovorih delegatov obrtniških združenj na predkonferenci, kakor tudi na na končni seji je naša delegacija zagovarjala svoje dosledno in nespremenljivo načelno stališče nasproti načrtu obrtnega zakona, kakor je bilo soglasno sprejeto od obrtniških organizacij dravske banovine na skupnem zboru dne 23. aprila t. l. To svoje stališče smo izročili v posebni spomenici, oziroma resoluciji g. šefu Vašega kabineta in to 28. aprila t. l. po končani konferenci v Beogradu. Zaradi tega našega stališča, na katerega sem bil s svojimi tovariši iz Slovenije po sklepu ljubljanskega zbora absolutno vezan in ki ga nisem mogel niti smel spremeniti, je prišlo na konferenci v Beogradu med nami in ostalimi delegati do nesoglasja. To je razvidno tudi iz moje izjave, ki je bila priobčena v »Politiki« z dne 29. aprila t. l. V tej izjavi, ki pa v »Politiki« deloma ni točna in katere smisel je na koncu popolnoma spremenjen, sem naglašal željo naših delegatov, naj se naš nastop ne tolmači, kakor da želimo razdvojiti obrtniške vrste. Ker smo bili glede našega stališča vezani na naše resolucije in smo vendar želeli poudariti soglasje v onih vprašanjih, kjer se ne razdvajamo, naj bi v skupni resoluciji prišlo do izraza tudi naše oddvojeno stališče. Pripominjam, da nam je bilo obljubljeno, da bo resolucija v tem smislu sestavljena in popravljena. Zaupajoč v to, da bo tako storjeno in ker so zaradi pomanjkanja časa zahtevali podpise, smo pod gornjim pogojem podpisali že v naprej tiskano resolucijo.

Kakor vidim in naknadno ugotavljam, ta resolucija ni bila izročena Vašemu blagorodju z vsemi dogovorjenimi dopolnitvami in spremembami. Zato nosi resolucija podpis v obliki in vsebini, ki jo v bitnih točkah nismo sprejeli in ki je nismo mogli in smeli odobriti v imenu slovenskega obrtništva.

Čast mi je, gospod minister izjaviti vam, da izvolite ne glede na navedeno resolucijo in objave v listih upoštevati, da je stališče slovenskega obrtništva nespremenjeno, da smatra sestavljeni načrt obrtnega zakona za dober, da ga je pa treba izpopolniti samo v nekih važnih vprašanjih, ki so navedena v naši resoluciji od 23. aprila t. l., nadalje, da se ta načrt pod

nobenim pogojem ne sme umakniti, marveč, da se po predloženih spremembah in dopolnitvah čim prej uzakoni.

Kakšno je stališče, ki smo ga zavzeli na zboru obrtniških združenj v Beogradu, dokazuje tudi glasilo obrtniških združenj dravske banovine »Obrtni Vestnik« od 3. maja t. l. Pripominjam, da sem se kot zastopnik slovenskega obrtništva na beograjski konferenci obrnil tudi na merodajne činitelje, da bi dobilo naše pravo stališče napram načrtu obrtnega zakona izraza tudi v beograjskih listih. Strinjam se s tem, da se ta moja izjava lahko izjavi. Prosim Vas, velespoštovani gospod minister, da blagovolite ohraniti našemu obrtništvu svojo naklonjenost tudi v prihodnje. Obenem izvolite sprejeti izraze mojega globokega spoštovanja. Josip Rebek l. r.

Da slovensko obrtništvo ni osamljeno, se razvidi iz izjav, ki so jih podale ugledne obrtniške organizacije iz Hrvatske in iz Vojvodine.

Številna hrvatska strokovna združenja, ki imajo svoj sedež v Zagrebu, in hrvatski obrtni zbori so odločno izjavili, da ne soglašajo s stališčem beograjske konference in da v načelu odobravajo načrt novega obrtnega zakona. Obenem protestirajo proti postopanju nekaterih ljudi, ki se izdajajo za predstavnike vsega hrvatskega obrtništva, dasi te pravice nimajo ter zastopajo le jako majhen del obrtništva.

Novosadska zbornica, ki je že pred tedni v izjavi k zakonskemu načrtu poudarjala, da je treba zakon z gotovimi spremembami sprejeti, zagotavlja sedaj v pismu, naslovljenem na trgovskega ministra, da zbornični član g. Ciglih ni bil pooblaščen zastopati novosadske zbornice, odnosno njene obrtne sekcije na beograjski konferenci in da je bilo beograjski zbornici kot sklicateljici konference sporočeno, da novosadska zbornica na konferenco ne bo poslala nobenega zastopnika. Na področju te zbornice je okrog 20.000 obrtnikov, ki so organizirani v 69 združenjih in z neznatnimi izjemami pozdravljajo zakonski načrt kot osnovo za izenačenje obrtne zakonodaje. Nasprotno stališče zavzema le 7 združenj. Ugotovljeno je, da zahtevata dve tretjini povsem samostojnih in neodvisnih obrtnikov novosadskega področja, da ostane zbornica brezpogojno še nadalje skupno javno-pravna ustanova. Tudi pri tozadevni razpravi v novosadski zbornici sta se od 16 prisotnih članov obrtne sekcije le dva izjavila za ločene zbornice.

Osiješka zbornica je v pismu gosp. trgovinskemu ministru izjavila, da podpredsednik zbornice in podpredsednik Saveza hrv. obrtnikov g. Ivan Aničić na konferenci v Beogradu ni sodeloval v imenu osiješke zbornice, ki zastopa stališče, ki ga je zavzela konferenca zbornic 30. aprila v Beogradu.

Tudi velikobečkereška zbornica izjavlja, da je predsednik gosp. Dušan Malbanski ni imel pooblastila, da sprejme resolucijo beograjske Obrtne zbornice glede načrta obrtnega zakona. Na anketah in na plenarni seji te zbornice nobeden obrtnik ni zahteval, da naj obrtni zakon vsebuje

tudi določbe o ustroju zbornic. Banška obrtniška združenja so se na skupščinah pret. meseca odločila za skupne zbornice.

Končno je omeniti še stališče gostilničarstva.

Obe zvezi gostilničarskih zadrug dravske banovine sta zavzeli k zakonu enako načelno stališče, kakor ostali obrtniki. Tudi Savez gostilničarjev v Zagrebu pravi v svojem brzojavu ministru trgovine in industrije, da obrtni zakon načelno odobrava ter želi le gotove dopolnitve za gostilničarje.

Ves potek tega vprašanja kaže, da z odklonilnim stališčem, ki ga je zavzela Zanatska komora v Beogradu napram načrtu obrtnega zakona, obrtništvo v naprednejših in razvitejših delih države ne soglaša. Zato je jasno, da bo moral s tem računati tudi minister trgovine in industrije.

Znižanje obrestne mere.

Pred kratkim smo poročali v našem listu, da je v Angliji, Ameriki in Franciji obrestna mera izredno padla. Tako je n. pr. Francoska banka znižala diskontno stopnjo na 2-5%. Te nižine ni dosegla že več desetletij sem. Eden glavnih vzrokov je bil velik polom vsled padca delnic na newyorški borzi, ki je potegnil za seboj ne samo ves denarni trg Amerike, temveč je uplival tudi na evropska denarna tržišča.

V tem gibanju svetovnega trga seveda naša država ni mogla ostati izolirana. V Jugoslaviji se že drugo leto pojavlja obilica denarja v denarnih zavodih. Denarja dobiš na posodo kolikor hočeš, seveda če nudiš dobro jamstvo. K nasičenosti denarnega trga je mnogo pripomogla tudi naša lanskoletna aktivna trgovska bilanca. Z izvozom je prišlo v državo mnogo denarnih sredstev.

Dočim v Sloveniji položaj še ni tako napet, ker so obresti za posojila in vloge kolikortoliko odgovarjale razmeram, pa je došla obilica denarja tem občutnejše do izraza pri hrvatskih in srbijanskih bankah. Velika višina obrestne mere za kredite se ni mogla več vzdržati in začelo je padanje. Ker pa se istočasno ni zniževala obrestna mera na vloženi denar, se je razlika med obema obrestnima merama že tako zmanjšala, da ni mogla več zadostovati za kritje režije in primerne dobička.

Pod pritiskom teh razmer so bili denarni zavodi prisiljeni začeti akcijo za znižanje obrestne mere na vloge, da spravijo te obresti v sklad z nižanimi obrestmi na kredite, ki jih bo treba še bolj znižati, ako hočejo s svojimi kapitali na trg.

Kakor poročajo iz Zagreba, so po daljših pogajanjih zagrebški denarni zavodi prošle dni sklenili, s 15. majem znižati obrestno mero na vloge, in sicer za vloge na knjižice brez odpovednega roka na 5-5%, za kontokorentne vloge na 5% in za vezane vloge do največ 7%, vse bruto, tako da se ima odbiti še rentni davek. Z novo ureditvijo kartelne obrestne mere na vloge, ki velja tudi za vse podružnice zagrebških denarnih zavodov na teritoriju bivše Hrvatske in Slavonije, je prišlo do priličnega izenačenja nasproti obrestni meri, ki

velja v Sloveniji že nekaj let. Nova obrestna mera se bo pričela računati za vse nove vloge, dočim se bo obrestna mera za stare vloge sčasoma prilagodila novemu stanju.

Kakor se v poučenih krogih zatrjuje, je tudi znižanje diskontne stopnje Narodne banke že gotova stvar (diskontna stopnja se ima baje znižati od 6 na 5-5%). Vrhu tega je znano, da bo tudi tu Državna hipotekarna banka, ki ima pri centrali kakor tudi pri podružnicah enotno 6% obrestno mero, znižala to obrestno mero za pol odstotka ali celo za en odstotek. Nova določitev obrestne mere za vloge pri zagrebških denarnih zavodih pomeni baje le začasno ureditev, češ, da ni izključeno, da bo še letos prišlo do ponovnega znižanja.

Smatramo, da to gibanje na denarnem trgu prinese koristne sadove za naše gospodarstvo, osobito za naše obrtništvo. Pri sedanjih visokih obrestih je bil napredek obrta podvezan. Kdor je moral delati preveč z bančnim kreditom, ta se ni mogel izlepa izkupati iz dolgov. Proizvodnja je bila dražja. To pa se je čutilo pri konkurenci z inozemskimi izdelki, ki so bili producirani s cenejšim kapitalom. Zato moremo le z veseljem pozdraviti, da vendar enkrat nastopajo časi, ko se normalizirajo razmere tudi na našem denarnem trgu.

Važna odločba za čevljarje.

Mestni magistrat v Mariboru je svoječasno kljub protestom mariborskih čevljarjev in kljub izjavi zbornice TOI, ki je zastopala stališče čevljarjev izdal trgovski tvrdki H. J. Turad v Mariboru obrtni list za prost obrt prevzemanja obrti radi oskrbe popravila. Proti tej odločbi je vložila Zadruga čevljarjev v Mariboru pritožbo, ki jo je podprla tudi Zbornica TOI. Pritožba je imela popoln uspeh in ban je podelitev gori omenjenega obrtnega lista razveljavil radi nepravilne uporabe zakona z odločbo z dne 31. marca 1930., VII. No. 1591/1, ki v razlogih pravi sledeče:

Veletrgovina z oblačilno konfekcijo H. J. Turad v Mariboru je z vlogo z dne 13. novembra 1927 prijavilo izvrševanje »obrnega prevzemanja obutja v svrhu prevzemanja popravila«, ki naj se kot prost obrt vzame na znanje. Svojo prijavo je podprla tvrdka z navedbo, da je v posesti obrtne pravice za trgovino s čevlji že od leta 1886., tedaj iz časa pred uveljavljenjem novele k obrtnemu redu z dne 5. II. 1907., drž. zakon št. 26, ki je v § 38 a), odst. 4., predpisal, da konfekcionarji nimajo pravice sprejemati naročila za popravilo čevljarškega blaga oziroma oblek.

Z odločbo z dne 16. XI. 1927, št. 30895/1927 je mestni magistrat mariborski odklonil sprejem te prijave na znanje pozivno na cit. določilo § 38 a) o. r. in, ker smejo prevzemati obutev v poravilo le upravičeni čevljarji. Tvrdka H. J. Turad se je razen tega leta 1925. preosnovala in si je pridobila obrtni list za trgovino s čevlji Oskar Turad dne 20. IV. 1925, št. 89/2; ta tvrdka pa se ne more pozivati na pridobljene pravice iz l. 1886. Tudi ta tvrdka se je pozneje preosnovala v družbo, ni se pa še prijavila obrtnemu oblastvu radi vpisa v obrtni

register. Le-to odločbo je veliki župan mariborske oblasti z dne 18. X. 1928 O. br. 2560/2 razveljavil z naročilom, da obrtno oblastvo I. stopnje v stvari vnovič postopa. Ker je tvrdka H. J. Turad svojo prijavo omenjenega obrta dne 30. X. 1928 po poslovdnji Fuchs Albertu ponovila, je izdalo mestno načelstvo izpodbijani obrtni list.

S tem pa se je zakon nepravilno uporabil.

Iz motivnih poročil k obrtni noveli iz l. 1907 se vidi, da je bil namen določila v 4. odst. § 38 a) o. r. zaščititi proizvajalne obrte, da jih ne bi ogrozili trgovinski obrti. Trgovcem se je zabranilo, da bi prevzemali naročila na popravila obutev oziroma oblek.

Načelno je treba pripomniti, da trgovinski zakonik ne določa, ali in kdaj se kako obrtno ali trgovinsko opravilo iz javnih ozirih dopušča ali zabranjuje, temveč ureja to materijo le obrtni red, (čl. IV. razglasnega patenta z dne 20. decembra 1879, drž. zak. 227). Obrtni red v čl. V cit. razgl. patenta statuiral izjeme in naštevala opravila, ki ne spadajo po določilu obrtnega reda ter v točki f) navaja tudi opravila posredovalcev ter »vsa podjetja za posredovanje zasebnih opravil v drugih kot trgovskih opravilih.« Pod posredovanjem zasebnih opravil pa je razumeti posredovanje med tretjimi, oziroma sklepanje kupčij za tuj račun.

V konkretnem primeru ni dvoma, da gre za tako posredovanje, vpraša se pa, ali je prevzemanje naročila na popravila, ki naj jih oskrbe upravičeni obrtniki, trgovski posel, ki se kot prost obrt lahko prijavi in vzame na znanje.

Prevzemanje popravil in njih izvršitev ni trgovski posel, če ne presega obsega rokodelskega obrata (člen 272, t. l. trgovinskega zakonika). — Prav tako ni trgovski posel prevzemanje naročil na popravila in njih oskrba po upravičenih obrtnikih v zmislu čl. 271 in čl. 272 trgovinskega zakonika. Ne gre namreč tu niti za absolutne trgovske posle, ker ne gre za nabavo (t. j. odplatno pogodbeno opravilo v svrhu pridobitve lastnine, glej Staub-Pisko, komentar, zvezek II., stran 2) v svrhu prodaje niti za prevzem prodaje nabavljalnega blaga. Ne gre pa tudi za relativen trgovski posel, ker se ne prevzema naročilo na obdelavo v lastni delavnici; kolikor pa gre tu za posredovanje (čl. 272, t. 4 trg. zak.), ne gre za posredovanje trgovskih opravil, kakor je omenjeno v uvodu k temu odstavku. Prevzemanje naročil na popravila bi moglo biti le akcesoričen trgovski posel, t. j. takšen, ki se ne izvršuje samostojno ali obrtnoma, temveč, ki ga vrši trgovec v obratu drugega glavnega trgovskega obrta. Poslednje pa je z določilom § 38 a, odstavek 4, o. r. izrečno zabranjen.

Iz teh izvajanj sledi, da se prevzemanje naročil na popravila čevljev, oziroma oblek ne sme vršiti v kakem trgovinskem obratu (kot akcesoričen trgovski posel), ker je to s pozitivnim določilom obrtnega reda izrečno zabranjeno. Ne more pa se niti prijavit kot prost trgovski obrt, ker ne gre za izvrševanje trgovinskega posla, temveč za posredovanje v zasebnih, netrговskih opravilih, ki je v zmislu čl. V. razgl. patenta k o. r. izvzeto iz določil obrtnega reda.

Pomočnik bana: Dr. Pirkmajer.

Ing. I.:

Železobetonske plošče.

V svrhu poenostave statičnih računov, zlasti radi tega, da jih zamore vsak podjetnik sam izvršiti in mu radi tega ni treba iskati kjerkoli pomoči za enostavne konstrukcije, sem sestavil naslednji članek s tabelo. Vse komplicirane račune pa priporočam, da praktični podjetnik izda v delo vedno strokovnjaku, ki mu jamči ne le njih točnost, ampak tudi ceneno izvršitev. Enako stavi interesentom na razpolago detajlno tabelo, iz katere lahko točno uvidijo potrebne sestavine za vse momente.

Po nemških predpisih za železobeton, ki veljajo tudi pri nas, računamo momente za plošče: prostoležeče: $\frac{1}{8} q l^2$; kantinirane: z vatami v kraj. poljih $\frac{1}{12} q l^2$; z vatami v sred. poljih $\frac{1}{16} q l^2$; nad podporami ob kraj. polju $\frac{1}{10} q l^2$; nad podporami ob ostalih poljih $\frac{1}{10} q l^2$; plošče brez vat v poljih $\frac{1}{11} q l^2$ in $\frac{1}{15} q l^2$.

Vate je vedno priporočljivo nameščati tam kjer so potrebne, ker se s tem konstrukcija znatno zmanjša, zmanjša teža in prihrani na betonu in železju. Več armature kakor je račun zahteva, kakor tudi vate, kjer jih ne zahteva, se z ozirom na gospodarstvo ne priporoča dajati, kajti kar je enkrat zabetonirano, je za gospodarstvo izgubljeno. Če je zlasti železje točno vloženo, se katastrofe ni nikoli bati, to pa mora biti vedno princip. Enako mora biti beton dobro in enakomerno obdelan, kajti veliko več se

greši na neenakomerni obdelavi, kakor na pomanjkanju cementa.

Ako se izračuna moment po gornjih formulah, morate iz naslednje tabele takoj razbrati druge potrebne elemente. Tabela je sestavljena na temelju $T = \frac{1200}{10}$. Na željo se dobi potom uprave točnejša do 10.000 kgm.

kgm	cm	cm ²
M	d	fz
100	5.00	2.26
120	5.5	2.50
140	6.0	2.69
160	6.5	2.88
180	7.0	3.05
200	7.0	3.30
240	7.5	3.54
280	8.0	3.80
300	8.5	3.95
400	9.5	4.55
500	11.0	5.00

Primer: Obtežba = 600 kgm²,
L = 2.00, M = $\frac{1}{8} \times 2.00^2 \times 600 = 300$ kgm, d = 8.5, fz = 3.95 cm².

Statične račune in načrte

za železobetonske, lesene in železne konstrukcije izvršuje po

zmerni ceni

konstrukter največjih sodobnih stavb. Naročila pod „Inženjer“ sprejema uprava lista, LJUBLJANA, Bethovnova ulica 10.

Iz kovaške stroke.

Zadruga kovinarjev, kovaški odsek v Ljubljani, je prejela na svoj dopis čehoslovaškemu državnemu združenju kovaških in podkovskih zadrug v Pragi tale zanimiv odgovor o gospodarskem in strokovnem položaju kovaškega obrta v Čehoslovaški:

Dragi kolegi!

Zahvaljujemo se Vam za poslani dopis. Poizkušali smo že v preteklem letu navezati stike s kako strokovno organizacijo v Jugoslaviji in smo se obrnili na naslov: Industrijska zbornica Beograd SHS, s prošnjo, da nam naznani naslove tamošnjih kovaških organizacij, a odgovora nismo prejeli.

Enako bi radi spoznali razmere naših kolegov kovačev pri Vas, zato nam je Vaš dopis zelo dobrodošel. Tudi pri nas je radi razširjenja avtomobilov oškodovana naša obrt, zato se morajo naši člani prilagoditi razvoju moderne tehnike.

Nekateri se pripravljajo za popraviljanje avtomobilov. Za te prirejamo šesttedenski tečaj, da bi si pridobili najpotrebnejše opoznavanje avtomobilov in motorjev. Poleg tega objavljamo v našem strokovnem listu tudi članke o avtomobilih.

Od oblasti smo preskrbeli kovačem dovoljenje za popraviljanje avtomobilov.

Drugi se pečajo s popraviljanjem poljedelskih strojev in orodja (brana, plug itd.). Tudi za te prirejamo v nekaterih delavnicah tečaje. Predvsem v mestih so se kovači specializirali za kovaška stavbena dela, odnosno za izdelavo orodja za trgovino (kladiva, sekire itd.).

V celoti je padeč dela vendar občuten, tako v mestu, kakor na deželi, čeprav se na deželi konj ne umika tako hitro avtomobilu (motorju).

Za vajence prirejamo strokovno vajensko šolo, kjer se poleg literarnih predmetov poučuje tudi znanost o materialu, o avtomobilih, motorjih in kovaštvu, v raznih delavnicah pa se uče raznih del z ognjem in strojem.

Kdor loče samostojno izvajati kovaško obrt mora absolvirati 8 tedenški državni podkovski tečaj in napraviti podkovsko skušnjo.

Strokovna organizacija se zelo dobro razširja. V vseh krajih imamo strokovna društva, katerih je na Če-

škem 110, na Moravskem 45. Samo na Slovaškem je organizacijsko življenje slabše radi zatiranja Slovakov v dobi madžarske vlade.

Okrajne organizacije so združene v deželni zvezi, ki šteje v Pragi 6000 članov in v Brnu 3000 članov. Izdajamo časopisni vestnik (Vestnik kovačev in podkovačev — podkovski kovač) dvakrat na mesec.

Bil bi Vam zelo hvaležni, če bi nam tudi Vi poročali o razmerah pri Vas, kakor tudi o razvoju organizacije, o gospodarskih razmerah kovačev in podkovačev. Radi bi vedeli, na kak način je pri Vas poskrbljeno za vzgojo vajencev in za strokovno izobrazbo članov.

Ali so organizacije enako kot pri nas in da-li imajo kovači svoj lastni časopis.

Za uslugo se Vam zahvaljujemo v naprej in smo nasprotno pripravljeno dati podatke ter nasvete pri ustanovitvi šol ali prirejanju kurzov.

S kolegialnim pozdravom

František Komurka, l. r.,
starosta.

Priobčujemo ta dopis, ki nam kaže pota, po katerih bomo morali hoditi tudi mi, ako hočemo, da se bo nam kovačem v Jugoslaviji godilo bolje, kakor doslej. O stvari bomo še izpregovorili.

Razstava pohištva bo na željo občinstva zopet prirejena na ljubljanskem jubilejnim velesojmu. Mizarski mojstri bodo tudi tokrat kompaktno razstavili svoje izdelke. Izdelki naših mojstrov so priznani po svoji kakovosti ter po zmernih cenah. Razstavljene bodo kuhinje, spalne in jedilne oprave, nadalje pisarne in drugo od najpriprostejše do najfinejše izdelave. Za svoje izdelke vsak mojster v polnem obsegu jamči, tako za kakovost in prvovrstnost lesa, kakor tudi za kakovost izvršitve vsakega posameznega kosa. Vsak razstavljalec nudi vsakomur brezplačen proračun, brezplačne načrte in vsa tostvarna pojasnila. Take razstave so hvale vredne. Prepričale bodo javnost, zlasti tujce, da pri nas mizarski izdelki niti najmanj ne zaostajajo za onimi tujih tvrdk v kakovosti, cene naših izdelkov so pa v vsakem pogledu več kot konkurenčne.

Kaj je novega

Borzno poročilo. Tuje valute so stale v prošlem tednu v dinarjih: Berlin (nemška marka) 13.53, Budimpešta (pengő) 9.90, Curih (švicarski frank) 10.96, Dunaj (avstr. šiling) 7.99, London (funt) 275.36, Newyork (dolar) 56.57, Pariz (franc. frank) 2.22, Praga (češkoslovaška krona) 1.68, Trst (italijanska lira) 2.97.

Jugoslovanski zunanji minister dr. Voja Marinković je bil izvoljen za predsednika Sveta Društva narodov za konferenco, ki se pravkar vrši v Ženevi.

Davčne ugodnosti za hotelska podjetja se nameravajo uvesti s posebnim zakonom, ki bo nudil tem večje olajšave, čim večji in modernjši bo hotel.

Zakon o izseljevanju in priseljevanju je v osnutku izdelan ter se nahaja v razpravi pred Vrhovnim zakonodajnim svetom.

Poostreno davčno postopanje proti zadrugam (gospodarskim in pridobitnim), ki so po pravilih omejene na prodajo ali dobavo samo svojim članom, je odredilo fin. ministrstvo na opozoritev trgovinskega ministrstva, ker pogosto prodajajo blago tudi nečlanom.

Zadnji veliki župan ljubljanski dr. F. Vodopivec je po daljši bolezni umrl dne 10. maja t. l. v Ljubljani.

Zakon proti neelojalni konkurenci je stopil v veljavo 11. maja t. l. (Podrobnejšo vsebino objavimo v posebnem članku).

Ustanovitev unije evropskih držav predlaga na mednarodni konferenci v Ženevi francoski predstavnik Briand, ki je v ta namen sestavil posebno spomenico, katero je poslal poedinim vladam ter bo v kratkem objavljena.

Privilegirana izvozna družba je imela 12. t. m. v Beogradu svoj prvi občni zbor, na katerem je bil izvoljen za predsednika gen. direktor Hipotekarne banke Gjuričić, v upravo pa iz Slovenije dr. Vlad. Glaser in Alfonz Besednjak iz Ljubljane.

Konferenca gospodarskih zbornic se vrši 25. in 26. maja t. l. v Dubrovniku ter bo imela na dnevnem redu razen važnih gospodarskih vprašanj tudi vprašanje Zbornic za trgovino, obrt in industrijo.

Zgradbo nove carinarne v Ljubljani je finančni minister odobril z omejitvijo, da stroški ne smejo znašati več kot 25 milijonov dinarjev.

Naša trgovinska pogajanja z Avstrijo potekajo ugodno ter se predvideva, da bodo Avstriji pristali na koncesije za naš uvoz kmetijskih pridelkov proti našim koncesijam za nekatere izdelke avstrijske industrije.

Zveza sodavičarjev se je ustanovila v Beogradu ter predložila svoja pravila v odobritev notranjemu ministru.

Novi vinski zakon stopi v veljavo 18. junija; ministrstvo poljoprivrede je poslalo zbornicam in izjavo načrt pravilnika o izvrševanju vinskega zakona.

Konferenca o obrtnem zakonu se bo vršila v drugi polovici maja v trgovinskem ministrstvu, ki bo pozvalo nanjo vse zbornice za TOI in uglednejše obrtnike, trgovske in industrijske korporacije.

Brezposelnost v Nemčiji se je sicer omilila, vendar pa statistika še vedno izkazuje nad 2 milijona brezposelnih delavcev.

Obrtniški kongres se bo vršil 15. junija v Beogradu.

Posvetovalni odbor pri direkciji drž. železnice v Ljubljani je sklican na svojo prvo sejo, na kateri se bo razpravljalo o voznem redu, tarifnih vprašanjih, industrijskih tirih, ležarinskih prostorih i. t. d.

29 milijonov litrov vina smo popili lansko leto v Sloveniji, državne trošarine pa smo plačali od vina 23.1, od piva 6.8, od žganja 3.5, od špirta pa 5 milijonov Din.

Železnico od Kosova preko Črne gore do Kotora namerava zgraditi neka angleška družba, ki ima v zakupu svinčene in cinkove rudnike Rade Pašića v Južni Srbiji.

Načrt zakona o zbornicah za trgovino, obrt in industrijo je v ministrstvu trgovine in industrije že izdelan ter ga bodo v kratkem dobile v izjavo poedinne zbornice.

Stavbeni les

(trami)

popolnoma suh, za takojšnjo uporabo vedno v zalogi pri

„ILIRIJA“ družbi
z o. z.

Ljubljana, Dunajska c. 46

10-letnica Obrtnega društva na Jesenicah z velikim taborom in razvitjem lastnega prapora se vrši letos dne 10. avgusta.

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)

d. z o. z.

Centrala v Ljubljani • Lastnik Franjo Medić
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olupšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarsko stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrebi

Zakon proti nelojalni konkurenci.

Z 11. majem je dobil obvezno moč zakon proti nelojalni (umazani) konkurenci. Naše obrtništvo je v veliki meri interesirano na tem zakonu, ker se z njim izpopolnjujejo dosedaj pomankljiva določila za zaščito poštenega in solidnega poslovanja.

Seveda se ne sme misliti, da bo ta zakon ščitil pred konkurenco sploh. Zato naj se spametujejo oni, ki mislijo, da bo pod ta zakon spadalo sploh vse, kar jim v poslovanju ni prijetno. Da bodo naši obrtniki na jasnem, za kaj gre, hočemo v naslednjem podatki vsebino nekaterih glavnih določil iz tega zakona.

Zakon ima predvsem splošen predpis, ki se nanaša na vse one primere umazane konkurence, katerih kasneje izrecno ne našteva. — Ta splošni predpis (§ 1) se glasi:

Kdor v trgovinskem poslovanju zaradi konkurence stori delo, ki ni v skladu z dobrimi običaji in bi moglo odškodovati drugega konkurenta, se sme obtožiti. Namen obtožbe je zabraniti taka dejanja, preprečiti s tem nastali položaj in nadoknaditi povzročeno škodo.

Nato slede poedini primeri kaznjive konkurence in sicer:

Kdor o razmerah svojega ali tujega podjetja objavi ali govori karkoli, kar bi moglo povzročiti zmotno ali zmešnjavo in dati s tem podjetju prednost v konkurenci na škodo drugim konkurentom, je lahko tožen zaradi prepovedi razširjanja takih vesti, na odstranitev nepravilnega stanja in na povračilo storjene škode.

1. Umazana reklama. To se nanaša na podatke o blagu, tržišču, o prodajnih pogojih, o obsegu podjetja, o odlikovanjih itd.

2. Neresnična označba blaga, ki bi ustvarjala zmotno mnenje glede krajevnega izvora ali predmeta.

3. Obrekovanje, če razširja kdo o konkurentu ali njegovem podjetju itd. vesti, ki bi mu mogle škodovati, pa ne more dokazati resnice.

4. Zloraba označbe tujega blaga (ime, firma, znak itd.) če more povzročiti zmotno.

5. Podkupovanje osebnih konkurenta, da s tem doseže prednost v konkurenci v škodo konkurenta.

6. Zloraba in izkoriščanje tajnosti v produkciji in trgovini po uslužbenih in

7. Nelojalna konkurenca potnikov, agentov ali zastopnikov.

Končno je jako važna določba §§ 32 in 33, ki govorita o takozvanih premijskih poslih in poslih po kupon-skem sistemu.

Premijski posli ali darila.

Zabranjeno je v trgovini ali izvrševanja kakoga dela ali posla gospodarskega značaja obljubljanje ali dajanje nagrad v denarju, v blagu ali v kakih drugih oblikah v svrhu privabljanja kupcev in to ne glede na način pridobivanja take nagrade, bodisi potom sreče ali neposrednih premij. Niso pa prepovedane bonifikacije, zaradi plačila pred dospelostjo plačilnega roka (skonto), popusti pri takojšnjem plačilu v gotovini, običajni rabati, običajno dajanje daril stalnim kupcem ob novem letu ali sličnih prilikah in običajni reklamni dodatki v kupljenem blagu.

Prepoved kuponske trgovine.

Prepovedano je v poslovnem prometu vršiti prodajo potom pogodb, s katerimi se kupcu obljubljuje ugodna nabava blaga pod pogojem, da na podlagi izročeni kuponov, ki vsebu-

jejo pogoje, privede ponudniku druge kupce, ki stopijo s podjetjem v enake pogodbene odnose, prepovedano je tudi kupovanje po tem sistemu in so vse take pogodbe neveljavne.

V primerih § 1 in točk 1. do 7. ima pravico tožbe na povračilo škode in izgubljenega dobička edinole oškodovani konkurent. Možna je tudi obsodba na plačilo odškodnine za osebno žalitev in osebne škode do dinar-100.000. Kdor zlobno toži, se lahko kaznuje z globo do 50.000 Din.

Razsojajo o odškodnini trgovinska sodišča. Zastaranje nastopi v šestih mesecih; najkasneje v treh letih.

Poleg civilne obsodbe na odškodnino zadene krivca še kazen do dinarjev 50.000 ali zapor do enega leta ali oboje obenem, lahko pa tudi še izključenje od vseh javnih licitacij.

Kdor se pregreši s prepovedanim dajanjem premij (daril) ali kuponsko kupčijo, se kaznuje od sreskega načelnika z globo do 1500 Din ali zaporom do enega meseca ali z obojem.

V dvomljivih slučajih zaslišujejo oblasti za mnenje Zbornice TOI.

I. Mihelčič star.

O elektrifikaciji Dravske banovine.

(Nadaljevanje.)

V letu 1920. je zgradil litijski trški odbor električno omrežje ter napravil javno razsvetljavo za trg Litijo. Električni tok je dobival iz topilnice, katera se je nahajala v Zagradcu poleg litijskega kolodvora. Topilnica je takrat še obratovala, na žalost pa danes to podeditje stoji. Istočasno se je seveda instaliralo tudi po hišah 80 odjemalcev električnega toka 500—600 žarnic. — Litija dobiva sedaj tok iz parne žage gosp. Franca Kunstlerja v Litiji.

Leta 1921. je zgradil svojo elektrarno g. Matija Miklavžina v Preserjah pri Braslovčah. Tok oddaja trgu in občini Braslovče. Delazmožnost generatorja znaša 32 KS, napetost vrtilnega toka pa 220/380 voltov. Konsumentov je 80 s 500—600 instaliranimi žarnicami.

V istem letu je zgradil v Smartnem ob Paki g. Oskar Warsberg elektrarno z delazmožnostjo 40 KW. Tok je vrtilni, njega napetost 220/380 in ga oddaja občini Smartno ob Žaki. Žarnic je instaliranih 300—400.

Leta 1921. se je tudi ustanovila električna zadruga v Zagorju ob Savi. Zadruga je začela graditi električno omrežje in je postavila 3 transformatorske postaje. Tok dobiva iz rudnika Trboveljske premogokopne družbe v Zagorju ob Savi. Tok oddaja krajem Zagorje, Selo in Toplice za razsvetljavo kakor tudi za pogon motorjev. Konsumentov je 165, instaliranih žarnic pa 1600—1700 poleg več motorjev.

Leta 1922. je zgradila Zadruga elektrana v Ormožu svoje električno omrežje in je postavila transformator za 75 KW. Tok dobiva od falske elektrarne, oddaja pa ga odjemalcem v Ormožu in v vasi Hardek. Število odjemalcev električnega toka znaša 122, instaliranih žarnic pa je 1500—1600.

V istem letu se je ustanovila Zadruga elektrarna v Hrastniku, ki je zgradila svoje omrežje in postavila transformator za 37,5 KW. Tok dobiva iz rudnika Trboveljske premogokopne družbe v Hrastniku in ga oddaja vsem Hrastnik, Praprotno, Dol in Brnica. Konsumentov ima 55 z 800 do 900 instaliranimi žarnicami.

(Nadaljevanje sledi.)

† Marija šega.

Pred kratkim je umrla v Ljubljani krojačica Marija Šega. Pokojnica je bila med onimi, ki so se pred 40 leti prizadevali, da dobe krojači in krojačice v Ljubljani svojo strokovno zadrugo. V zadrugi je potem dolgo vrsto let kot odbornica zastopala interese krojačic, sodelovala pri pomagaljskih preizkušnjah in se marljivo udejstvovala ob vsaki priliki, kadar je to potrebovala zadruga. V svoji stroki je bila res mojsterca, ne le po imenu, temveč tudi po svojem strokovnem znanju, katero je vestno izpopolnjevala ves čas svojega obratovanja tako, da je bila v svoji stroki res na vrhuncu. Svoje strokovno znanje ni porabljala le za to, da zadovolji odjemalke, temveč v veliko večji meri, nego ji je to nalagala dolžnost, tudi za to, da res izuri v svoji stroki tudi svoje pomočnice in vajenke, za katere se je po materinsko brigala. Dolga je vrsta krojačic, ki je tekom njenega dolgega obratovanja izšla iz njene velike delavnice. Vse so jo pa vedno globoko spoštovale in se v velikem številu udeležile njenega pogreba, da počastijo njen spomin. Ginjivo pa je bilo, da so se njenega pogreba udeležile tudi njene odjemalke, dame iz najboljših ljubljanskih krogov v tako obilnem številu. — Kol skromna obrtnica si je pokojnica znala pridobiti zaupanje svojih odjemalk, ki so v njej spoštovale obrtnico, ki je skušala jih zadovoljiti po svojih najboljših vseh in je bila njihova nesebična svetovalka v toaletnih zadevah. Zadruga in z njo vsi, ki so jo poznali, ohranijo blago pokojnico v najboljšem spominu. I. K.

Iz organizacij

Obrtno društvo v Šoštanjju ima stvojni redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v nedeljo, dne 1. junija 1930 ob 13. (1.) uri v dvorani, ki se bo javila pravočasno na osebnih vabilih. Na tem občnem zboru se bodo razpravljala vsa vprašanja, tičeča se obrtništva. Zato je udeležba na zboru z vse obrtništvo šoštanjjskega združenega okoliša neobhodno potrebna. Vse cenjene tovariše vljudo prosimo, ako imajo kake strokovne knjige odveč, da jih podarijo društvu za obrtno knjižnico in čitalnico, knjige naj prinese s seboj na občni zbor in jih tam izročijo društvu. Upamo, da smo z določitvijo časa ustregli vsem tovarišem, ker imajo ugodne vlakovne zveze in ker imajo predpoldne zbere svojih zadrug. Pričakujemo, da priredi obrtna nadaljevalna šola v Šoštanjju vajenski izlet v Ljubljano, kjer si nameravajo ogledati tamšnjo obrtno in srednjo tehnično šolo ter razne druge institucije. Čas izleta se bo določil kasneje. Vsi, ki bi se izleta udeležili, naj to javijo društvu.

Obrtna zadruga oblačilnih strok v Šoštanjju je imela dne 4. maja 1930 odborovo sejo, na kateri se je med drugim razmotrivalo o vajenskih zdravniških preiskavah, a vajensko-pomočniških preizkušnjah, za katerim so se pripustile tri kandidatimješivlje, ki so vajensko preizkušnjo prestale z dobrim uspehom, o vajenskih in mojsterskih sporih, za katere se bodo podvzeli odsej ostrejši ukrepi. Alko je spor zakrivil vajenec, se mu bo za kaznen dodelilo drugega učnega mojstra in podaljšala učna doba, ako bo pa zakrivil mojster, se ga bo zato kaznovalo in predlagalo obrtni oblasti, da mu prepoveje vsako nadaljnjo učenje vajencev. Sledilo je daljše poročilo načelnika Jakoba Volka o se-

jah in anketah Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru, na katerih se je po največ razpravljalo in predlagalo razne predloge k osnutku novega obrtnega zakona. Istotako je poročal o občnem zboru zveze, ki se je vršil v Celju. Odbor je soglasno izvolil za zastopnike zadruga pri Obrtno nadaljevalni šoli v Šoštanjju gosp. Vinka Kosija in Baltazarja Kodruna, za šolo v Velenju gg. Matevža Tajnska in Josipa Obuja, za šolo v Smartnem ob Paki gg. Antona Piliha in Joška Goričnika. Dalje se je sklenilo, da se vrši zaključna seja odbora in računskih preglednikov v nedeljo, dne 25. maja t. l., občni zbor zadruga pa v nedeljo, dne 1. julija t. l. ob pol 10. uri v gostilni Josipa Berločnika z običajnim dnevnim redom. Zadruga pisarna se preseli s 1. junijem v čitalnico in pisarno Obrtnega društva (hiša Končanovih, bivša trgovina).

Obrtno društvo v Brezicah priredi veliko zborovanje obrtnikov, ki se vrši dne 8. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v Narodnem domu v Brezicah ob priliki proslave 10letnice društvenega obstoja. Na dnevnem redu so važne obrtne zadeve. Obenem se vrši tudi obrtna razstava, ki traja od 7.—9. junija. Za polovično vožnjo se je zaprosilo. Tovarishi, zavedajte se svojega stanu in se polnoštevilno udeležite te prireditve!

Obrtna zadruga lesnih, kovinarskih in sorodnih strok v Šoštanjju ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 1. junija ob pol 10. uri dopoldne v dvorani hotela Union v Šoštanjju z običajnim dnevnim redom. Udeležba za članstvo obvezna, neupravičena odsotnost se kaznuje v smislu pravil. Obvestite in priredite na zbor tudi svoje pomočnike. Popoldne ob 13. uri se vrši istotam občni zbor Obrtnega društva, katerega član bi moral biti vsak obrtnik v našem zadržnem okolišu. Tudi na ta zbor povabite vaše pomočnike, ker bosta zborovanji razpravljali o težkem in kritičnem položaju obrtništva. Pridite vsi in točno! Načelnstvo.

Razno.

Opozoritev davkoplačevalcev.

V smislu člena 116., odst. 1. in 2. zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928 (Ur. l. št. 75/26 iz leta 1928) naznanjamo, da so seznamki oseb, zavezanih pridobnin, katerih davčne osnove se bodo za davčno leto 1930 razpravljale pred davčnim odboroma za mesto Ljubljano, v času od 22. maja 1930 do vstevši 24. jun. 1930 razgrnjeni

na vpogled davčnim zavezanecem v pisarni mestnega magistrata v Ljubljani v času od 12. maja do vstetega 19. maja t. l. in sicer med običajnimi uradnimi urami.

O predlogu davčne uprave bodo davčni odbori razpravljali v splošnem v istem vrstnem redu in na dan, ki ga navaja razgrnjeni seznamek. V prvi vrsti se pa bodo obravnavali primeri onih davčnih zavezancev, ki bodo ev. čakali pred razpravnim prostorom. O tem obveščam vse pridobnini zavezanec stranke, da v lastnem interesu vpogledajo predlagano davčno osnovo, da morejo eventualno osebno ali pa po pobleščencih pred davčnim odborom na dan razprave zastopati svoje interese. Zadevni zakonski predpisi se glase:

Seje odbora so tajne. Prisostvovati jim sme samo davčni zavezanec ali njegov namestnik, odnosno pooblaščenec. Kot zastopnik davčnega zavezanca sme priti pred davčni odbor: mož za ženo, žena za moža, oče ali mati za otroke in otroci, starejši od

18 let, za starše, kakor tudi vsakdo, ki se ne bavi obrtoma ali za plačo s takim poklicem, toda s pravilnim pooblastilom. Po tej določbi ne morejo zastopati strank pred davčnim odborom n. pr. zakoniti pisarji. Pač pa smejo kot pooblaščenici s pravilnim pooblastilom pred davčnim odborom zastopati davčne zavezance: odvetniki, javni beležniki (notarji) ali pooblaščenici finančnopравни zastopniki. Za pravne osebe smejo prihajati pred davčni odbor njih predstavniki, odn. pooblaščenici predstavnikov, za osebe pod oskrbstvom in mase vobče pa njih oskrbnik, zastopnik ali branitelj (konkurzni upravnik). Razpisana razprava se ne bo odložila, ako bi ji davčni zavezanci ne prisostvovali; tudi se določeni red za razpravo ne bo v nikakem primeru izpremenil. Pričetek seje je ob pol 9. uri.

Sej davčne uprave za mesto v Ljubljani.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 21. maja t. l. ponudbe glede dobave jeklenih vrvi. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 22. maja t. l. ponudbe glede dobave 30 kg kita, raznih vijakov, 50 komadov «AD» elementov in 30 komadov gumijastih valjkov; do 30. maja t. l. pa glede dobave cevi in dinamo

žice ter glede dobave ležajev. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 26. maja t. l. ponudbe glede dobave vodovodnih cevi, flanš, ventilov in odtočnih pip. — Pomorska vojna akademija v Dubrovniku sprejema do 1. junija t. l. ponudbe glede dobave uniform za gojence pomorske vojne akademije. — Dne 26. maja t. l. se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave 1000 ton briketov. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 28. maja t. l. se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku ministristva za gradbe v Beogradu licitacija glede dobave pisarniškega materiala. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, seznam materiala in pogoji pa pri omenjenem oddelku).

Oddaja adaptacijskih del vojašnice Kralja Petra v Mariboru se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 5. junija t. l. pri Inženjerskem oddelku Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, načrt in predračun pa pri omenjenem oddelku).

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Oddaja adaptacijskih del vojašnice Kralja Petra v Celju se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 6. junija t. l. pri Inženjerskem oddelku Dravske

divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, načrti in predračun pa pri omenjenem oddelku.)

STOEWER „srednji“
pisalni stroj je najbolj
prikladen za vsako obrt

Na zalogi pri tvrdki

LUDV. BARAGA
LJUBLJANA
ŠELENBURGOVA ULICA 6

Telefon 29-80

Specijalna mehanična delavnica za popravilo
vseh predmetov, spadajočih v fino mehaniko

Čitajte in razširjajte
„OBRTNI VESTNIK“

Steklen papir
Flint papir
„Šmirgel“ platno,
v polah in pasovih za vsako-
vrstne obrate ima vedno v zalogi
Feliks Toman ml.
Ljubljana, Resljeva c. 30

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

Telefon št. 2503

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno višje

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ

LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Flgovca)

Kreditni zavod za trgovino in industrijo
Ljubljana

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Brzofavni naslov: Kredit Ljubljana — Telefon št. 2640, 2457, 2458, 2803 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompi in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe deposits itd. itd.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam